

OLIMPIADA DE LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ
Etapa locală - 1 februarie 2026
Clasa a V-a

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Timpul efectiv de lucru este de trei ore.**
- **Punctajul total este de 100 de puncte.**

Citește fiecare dintre textele dat pentru a putea răspunde la cerințele formulate:

Textul A

Când l-au trimis părinții la învățătură, ulița l-a întovărășit până la colț; mai mult nu putea. De acolo a privit o clipă și s-a întors spre casă, lăsând-l singur.

Pașii lui se sfiau pe celelalte ulițe; ochii îi erau uluiți de vălmășeală, urechile asurzite de larmă; sufletul înfricoșat.

Și sufletul fără să-i ceară încuviințarea, s-a furișat acasă. Când s-a deșteptat din toropeala de care fusese cuprins, trupul îi înghețase pe o bancă, sufletul îi era departe în brațele uliței.

La școală, își strânse prieteni mici ca și el, și-i aduse la joacă pe ulița lui; era așa de prielnică!

De atunci, ulița se înavuți cu o droaie de copii, care de care mai golași, mai zdrențăroși, mai zburdalnici. Iar el, căpetenia lor, odrasla uliței, urmând îndemnul ei, le îndrumă joaca spre casa părintească, ferind-o de a se irosi pe ulițe străine.

În fiecare zi, cozonacii și dulcețurile casei piereau în gurile flămânde, care năpădiseră ograda, ca vrăbiile. Mama și bunica erau măgulite văzând atâta voieșie în oastea odorului, și o răsplăteau cu ce avea mai bun cămara.

Acum, pe ulița răurea veselia gureșă ca un pârâu în matca lui; și ulița o dăruia căsuței.

Și nu râvnea nimic altceva copilul, decât ce avea: o casă cu părinți și cu bunici; o uliță cu joacă și cu jucării.

Uneori numai pe înserate, când rămânea singur, ascultând șuierile trenurilor străpungând slăvile, ca niște plopi sonori, îi pieria zburdălnicia. Atunci uita de uliță, deși era alături de ea. Dorea ceva: nu știa ce.

Copilăria lui creștea spre viață, ca zborul unei ciocârlii spre soare.

(Ionel Teodoreanu, **Ulița copilăriei**)

Textul B

Luau de la capăt alt joc:

Ghetuțele mari se țineau de mânuțe, iar cele mici treceau pe dedesubt, în timp ce cântau împreună, ce au cântat toți copiii la vremea lor:

“Podul de piatră s-a dărâmat

A venit apa și l-a luat.

Vom face altul pe râu în jos,

Altul mai falnic și mai frumos!”

Apoi se schimbau rolurile: se țineau de mânuțele cele mici, așezate față în față, numai că cele mărișoare trebuiau să se aplece puțin pentru a putea trece pe sub „pod”, fiind mai înălțute. Și, tot așa, își schimbau locurile, până se săturau de acest joc. Apoi alergau, zburând, până la cel mai apropiat lan de grâu, și se aruncau în el ca într-un râu, rostogolindu-se până ameteau. Țipau, spuneau, cât puteau de tare, ca să fie auzite, ce simt, își strigau fericirea.

Onuța:

— Uaaa ! Soarele se rostogolește odată cu mine ! Ele se rostogoleau de-a lungul lanului, din deal în vale.

— Eu sunt tren ! striga Dreptuța. U-u-u-u ! Feriți în lături !

— Vai, ce moale e grâul și frumos mirositor ! ...

Dar, n-apuca Stânguța să termine ce avea de spus, că s-au și trezit una peste alta, la capătul lanului, pleoștite și amețite.

— Văd stele verzi ! Uite, uite ce multe ! Și Miuța le împrăștia din fața ei cu mânuța, înțepându-le cu degețelul.

Rochițele lor aveau culorile Lanului, ale Cerului, ale Pământului, ale Apei, ale Soarelui, iar ele, toate, erau ale Fericirii, singure în Univers, puternice, respirând numai bucurie, legănate pe brațe de însuși Dumnezeu. Da ! Chiar așa erau ! Dacă n-ați trăit niciodată astfel, aveți în Cartea Copilăriei o Noapte rămasă fără perechea ei, Ziua !...

— Nu vreau să cresc ! Nu vreau să cresc niciodată ! spunea, mânioasă, Onuța, scobind pământul cu vârful ghetuței, deși e foarte greu să fii mică ... Toți te calcă pe bombeu, țipă la tine, dacă sunt mânioși ori nu le convine ceva, uitând și ei că au fost ca și tine și au greșit

(Maria Baci, **Ghetuțele copilăriei**)

Textul C

Curiozitatea îl ajută pe cel mic să exploreze și să observe cum anumite situații de viață pot fi diferite în esența lor. Atunci când pune întrebări, explorează mediul care-l înconjoară, investighează posibilități și caută soluții într-un mod activ, cu entuziasm și dorință de cunoaștere. În acest fel, copilul are toate șansele să devină un matur inteligent, un inventator și inovator în domeniile pe care dorește să le aprofundeze în timp.

Mintea copilului curios din fire este tot timpul activă, deoarece lucrează continuu pentru a pune întrebări și a căuta răspunsuri și soluții la problemele care nu-i dau pace. Încurajarea și stimularea curiozității copilului îl ajută să fie tot timpul creativ și să găsească soluții originale la probleme.

Copilul curios vede lucrurile în profunzime și vede soluții și idei pe care alții nu reușesc să le surprindă. Mintea lui și dorința continuă de cunoaștere îl ajută să vadă dincolo de barierele de suprafață ale cunoașterii și să descopere o nouă lume și noi posibilități de a rezolva probleme.

(Text preluat de pe site-ul <http://www.copilul.ro>)

SUBIECTUL I

20 de puncte

Scrie pe foaia de concurs numărul cerinței și litera corespunzătoare răspunsului corect:

1. Sunt despărțite corect în silabe cuvintele din seria:

2 puncte

- a) di-spa-re, pre-mi-ați, in-te-re-sea-ză;
- b) a-no-ni-mi, pre-mi-ant, vo-ie;
- c) res-pi-rând, schim-bau, mâ-ni-oși;
- d) ro-sto-go-leș-te, tre-ceau, pia-tră.

2. Sinonimele potrivite cu sensul din text al cuvintelor subliniate în fragmentul: „*Pașii lui se sfiu pe celelalte ulițe; ochii îi erau uluiți de vălmășeală, urechile asurzite de larmă; sufletul înfricoșat.”*

2 puncte

- a) se fereau, forfotă, liniște;
- b) să grăbeau, agitație, gălăgie;
- c) ezitau, îmbulzeală, zarvă;
- d) se temeau, ordine, zgomot.

3. Numărul de sunete este egal cu numărul de litere în toate cuvintele din seria: **2 puncte**
- erau, treceau, auzite;
 - înghețase, ghetuțe, ele;
 - ceară, degețelul, ei;
 - ceva, fericirea, bucurie.

Scrie pe foaia de concurs răspunsurile la cerințele de mai jos:

4. Selectează două cuvinte din câmpul lexical al formelor de relief, din textul „*Ghetuțele copilăriei*”. **2 puncte**
5. Transformă enunțul „Copilăria lui creștea spre viață, ca zborul unei ciocârlii spre soare” într-o propoziție simplă. **2 puncte**
6. Precizează subiectul și predicatul din enunțul „*Rochițele lor aveau culorile Lanului, ale Cerului, ale Pământului, ale Apei, ale Soarelui*”. **2 puncte**
7. Selectează din primul alineat din textul „*Ulița copilăriei*” un verb la modul indicativ, timpul perfect compus și un verb la modul indicativ, timpul imperfect. **2 puncte**
8. Construiește două enunțuri, în care verbul „a avea” să apară cu valoare de verb predicativ, respectiv auxiliar. **2 puncte**
9. Alcătuieste o propoziție în care substantivul *lan* să fie la numărul plural, subiect. **2 puncte**
10. Rescrie corect următorul enunț: „*Băiatul v-a privii ulița copilăriei*” **2 puncte**

SUBIECTUL al II-lea

40 de puncte

Scrie pe foaia de concurs răspunsul, în enunțuri, pentru fiecare dintre cerințele de mai jos:

- Scrie o idee principală potrivită pentru textul A și una pentru textul B. **6 puncte**
- Transcrie, din primul alineat al textului A, o personificare. **6 puncte**
- Precizează într-un enunț două acțiuni pe care le face un copil curios, utilizând informații din textul C. **6 puncte**
- Găsește o asemănare, la nivelul conținutului, între cele trei texte. Explică alegerea în două – trei enunțuri. **6 puncte**
- Prezintă în 30 – 50 de cuvinte ce stare ți-a transmis secvența următoare “*Pașii lui se sfiau pe celelalte ulițe; ochii îi erau uluiți de vălmășeală, urechile asurzite de larmă; sufletul înfricoșat. Și sufletul fără să-i ceară încuviințarea, s-a furișat acasă. Când s-a deșteptat din toropeala de care fusese cuprins, trupul îi înghețase pe o bancă, sufletul îi era departe în brațele uliței.*” **8 puncte**
- Precizează, în 40-50 de cuvinte, pe baza textului B, atitudinea sau comportamentul Ghetuțelor, atunci când pătrund în lanul de grâu. **8 puncte**

Subiectul al III-lea

40 de puncte

Scrie un text narativ, de 150 – 250 de cuvinte, în care să povestești o întâmplare petrecută în timpul vacanței, la bunici.

Vei primi **26 de puncte** pentru conținutul compunerii și **14 puncte** pentru redactare.

Notă ! Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 150 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus. Compunerea nu va avea titlu sau motto.

OLIMPIADA DE LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

Etapa locală - 1 februarie 2026

Clasa a VI-a

- Toate subiectele sunt obligatorii. Timpul efectiv de lucru este de trei ore.
- Punctajul total este de 100 de puncte.

Citește fiecare dintre textele dat pentru a putea răspunde la cerințele formulate:

A.

A fost odată o planetă pitică care s-a rătăcit din întâmplare în sistemul nostru solar. Cum adică s-a rătăcit? – mă veți întreba. În general, planetele nu sunt niște personaje cu capul în nori și nu fac altceva decât să se învârtă cu conștiinciozitate în jurul unei stele, ca muștele în jurul unui bec. Ei bine, această planetă pitică pe care puteai să o străbați cu piciorul în cel mult o oră se rătăcise, fiindcă nu avea un nume și nici o orbită a sa. Nu știa cum o cheamă pentru că nu o botezase niciun astronom. Cât despre orbită, acea traiectorie în jurul Soarelui pe care o urmează orice planetă care se respectă, pitica nu-și amintea să se fi învârtit vreodată pe vreuna. O planetă în vârstă, cu experiență ar fi spus despre ea că este o aiurită și că habar n-are de calea pe care ar trebui să o urmeze în viață.

Odată ajunsă în sistemul nostru solar, planeta pitică a fost foarte încântată de ce a văzut.

– Îmi place aici. Nu sunt decât nouă planete, nu e înghesuală. Iar steaua lor pare una prietenoasă... cred că n-ar avea nimic împotriva să mă învârt în jurul ei! Mi-aș dori să fac parte din acest sistem solar, gândi planeta pitică cu voce tare, dar n-o auzi decât o cometă care trecu pe lângă ea, fără să-i acorde vreo atenție. De regulă, cometele sunt foarte grăbite. Apoi, pitica își dădu seama că n-ar fi frumos să se stabilească în acel loc, fără să le ceară voie mai înainte celor nouă planete din sistemul solar. Poate chiar și Soarelui, doar că de el era greu să te apropii fără să te transformi în scrum. [...]

Așa că se hotărî să stea de vorbă cu Jupiter, cea mai mare planetă dintre toate care părea un soi de șefă. Își luă inima în dinți și o abordă cu timiditate.

– Vă salut cu respect, îndrăzni pitica. Eu sunt o planetă pitică care s-a rătăcit în spațiul cosmic... ați fi de acord să mă primiți și pe mine în marea voastră familie? Promit să nu vă deranjez prea tare, îmi voi găsi o orbită care să nu se intersecteze cu ale voastre.

– Ce-ai spus că ești? o întrebă plină de uimire Jupiter, după care izbucni în râs. O planetă?!

– Da. O planetă pitică, preciză încă o dată nou venita, cu un glas pierit. O planetuță, dacă vreți...

– Tu, o planetă?! vorbi din nou Jupiter printre hohote de râs. Eu care credeam că ești un meteorit! Adică o bucată desprinsă dintr-o planetă. Și chiar mă așteptam să te faci praf pe suprafața mea... [...]

– Bine v-am găsit, măreață planetă cu inele! Cât de frumoasă sunteți! își schimbă planeta pitică strategia.

– Cine ești tu care mă lingușești? tună Saturn.

– Sunt o biată planetă pitică ce s-a rătăcit în sistemul vostru solar și ar vrea să vi se alăture... dacă îmi veți permite, desigur!

Saturn o privi lung pe pitică.

– Știi ceva? îi spuse într-un târziu Saturn. Și așa suntem prea multe. Dacă ar fi după mine ar trebui să rămânem doar două, eu și cu Jupiter, cele mai puternice planete. De la Mercur n-am vești niciodată, pentru că e prea departe, Pământul mă enervează că e locuit de niște oameni ce trimit tot felul de aparate care bâzâie în jurul meu și-mi fac poze, Venus e prea înfumurată, Marte suferă că e pustie, Neptun este prea tăcută, Uranus prea vorbăreț, iar Pluto și-a cam luat-o în cap în ultimul timp, deși nu-i cu mult mai mare decât tine. Ce ne mai trebuie încă o planetă în plus? Eu zic să te duci de unde ai venit! [...]

Apoi, își aminti că Saturn îi spusese ceva despre Pluto, o planetă nu cu mult mai mare decât ea. „Poate că așa putea să mă împrietenesc cu Pluto!”, îi veni ei o idee. „Poate că e o planetă pitică la fel ca mine și n-ar avea nimic împotriva să ne învârtim împreună pe aceeași orbită...”. Așa că, planeta rătăcitoare o vizită și pe Pluto.

– Salut! Tu ce muzică asculți? o abordă planeta pe Pluto ca pe cineva de vârsta și de mărimea ei.

– Tu crezi că am timp de pierdut? se rățoi Pluto. Auzi la ea, să ascult muzică! Am treburi mult mai importante.

– Cum ar fi? întrebă curioasă pitica.

– Cum ar fi să le lămuresc pe creaturile numite oameni că sunt o planetă în toată regula, îi explică Pluto. Știi ce mi-au făcut? După mii de ani m-au retrogradat! M-au trecut în categoria planetelor pitice.

– Și nu ești planetă pitică? [...]

În timp ce încerca să se obișnuiască cu ideea, descoperi că în jurul ei se învârteau niște mici corpuri cerești, fiecare pe orbita sa. „Sunt planete!”, își spuse pitica, străbătută de un fior de bucurie și de teamă. „Planete pitice. Iar eu sunt steaua lor!”.

Planeta pitică își găsisse, în sfârșit, menirea. Nu mai trebuia să rătăcească prin univers în căutarea unei orbite sau a unui nume. Era chiar centrul unui nou sistem solar.

(Adina Popescu - *Planeta pitică*)

B.

IV

Aflasem astfel încă un lucru foarte însemnat: anume că planeta lui de baștină abia de întrecea mărimea unei case! Ceea ce nu prea avea cum să mă mire. Știam bine că, în afară de marile planete precum Pământul, Jupiter, Marte, Venus, cărora li s-a dat câte un nume, pe lume se mai află o puzderie de alte planete, uneori atât de mici, încât numai anevoie le poți zări cu telescopul. Când un astronom descoperă vreuna din ele, îi dă în loc de nume, un număr. De pildă, îi zice: „*Asteroidul 3251*”. Am temeinice motive să cred că planeta de pe care venea micul prinț era asteroidul B-612. Acest asteroid nu a fost zărit decât o singură dată, cu telescopul, în 1909, de către un astronom turc. [...]

Dacă v-am povestit aceste amănunte cu privire la asteroidul B-612 și dacă v-am destăinuit numărul lui, am făcut-o din pricina oamenilor mari. Oamenilor mari le plac cifrele. Când le vorbiți despre un nou prieten, ei niciodată nu vă pun întrebări asupra lucrurilor cu adevărat însemnate. Nu vă întreabă niciodată: „*Ce sunet are glasul lui? Ce jocuri îi plac mai mult? Face colecție de fluturi?*” Ci întrebă: „*Câți ani are? Câți frați are? Câte kilograme cântărește? Cât câștigă tatăl lui?*” Numai atunci ei cred că îl cunosc. Dacă le spui oamenilor mari: „*Am văzut o casă frumoasă, din cărămizi trandafirii, cu mușcate la ferestre și cu porumbei pe acoperiș...*” ei nu sunt în stare să-și închipuie cum arată o asemenea casă. Lor trebuie să le spui: „*Am văzut o casă care costă o sută de mii de franci*”. „*Ce frumoasă e!*” vor exclama atunci. [...] Dar dacă le spui: „*Planeta de pe care venea micul prinț e asteroidul B612*”, atunci vă vor crede și vă vor lăsa în pace cu întrebările lor. Așa sunt ei. Nu trebuie să le-o luați în nume de rău. Copiii se cuvine să fie foarte îngăduitori cu oamenii mari.

Firește însă că nouă, celor care știu ce-nseamnă viața, puțin ne pasă de cifre! Mi-ar fi plăcut și mie să încep această povestire în felul basmelor. Mi-ar fi plăcut să spun așa: „*A fost odată un mic prinț, care trăia pe o planetă doar cu puțin mai mare decât el și care simțea nevoia unui prieten...*” Astfel, aceluia ce știu ce-nseamnă viața, totul le-ar fi apărut cu mult mai plin de adevăr.

(Antoine de Saint-Exupery – *Micul prinț*)

C.

JUPITER. Jupiter (5.2 UA), având 318 de mase terestre, are masa de 2,5 ori mai mare decât masa tuturor celorlalte planete la un loc. Este compusă în mare parte din hidrogen și heliu. Căldura internă puternică a lui Jupiter creează un număr de caracteristici cu semi-permanență în

atmosferă, cum sunt benzile de nori și Marea Pată Roșie. Jupiter are 63 de sateliți cunoscuți. Cei mai mari dintre aceștia, Ganymede, Callisto, Io și Europa, prezintă similități cu planetele terestre, precum vulcanismul și căldura internă. Ganymede, cel mai mare satelit din sistemul nostru solar, este mai mare decât Mercur.

SATURN. Saturn (9.5 UA), se distinge prin sistemul său de inele mari și prezintă câteva similități cu Jupiter, precum compoziția atmosferică și magnetosfera. Deși Saturn are 60% din volumul lui Jupiter, are doar o treime din masivitatea lui Jupiter, cu cele 95 mase terestre ale sale, făcând să fie cea mai puțin densă planetă din sistemul nostru solar. Inelele lui Saturn sunt compuse din cristale de gheață și particule de rocă. Saturn are 62 de sateliți confirmați; doi dintre aceștia, Titan și Enceladus prezintă semnele activității geologice, deși aceștia sunt compuși în mare parte din gheață. Titan, al doilea cel mai mare satelit din sistemul solar, este mai mare decât Mercur și este singurul satelit în sistemul solar care are o atmosferă substanțială. [...]

COMETELE. Cometele sunt corpuri mici din Sistemul Solar, tipic cu o dimensiune de numai câțiva kilometri, compuse în mare parte din ghețuri volatile. Acestea au orbite excentrice înalte, în general cu periheliu în cadrul orbitelor planetelor interioare și cu afeliu dincolo de Pluto. Când o cometă pătrunde în sistemul solar interior, proximitatea sa față de soare face ca suprafața sa de gheață să sublimeze și să ionizeze, creând o coadă lungă de gaz și praf vizibilă de multe ori cu ochiul liber. Cometele cu perioadă scurtă au orbite care durează mai puțin de 200 de ani. [...]

PLUTO ȘI CHARON. Pluto (39 UA în medie), o planetă pitică, este cel mai mare obiect cunoscut din Centura Kuiper. Când a fost descoperit în 1930, a fost considerat a fi a noua planetă de la Soare; asta s-a modificat în 2006, prin adoptarea unei definiții formale a planetei. Pluto are o orbită relativ excentrică, cu o înclinație de 17 grade față de planul ecliptic și la o distanță față de Soare care variază între 29,7 UA la periheliu (în cadrul orbitei lui Neptun) și 49,5 UA la afeliu. Charon, cea mai mare lună a lui Pluto, este uneori descrisă ca parte a unui sistem binar cu Pluto, de vreme ce aceste două corpuri orbitează un baricentru de gravitație de deasupra lor (par însă a se orbita reciproc). Dincolo de Charon, doi luni mult mai mici, Nix și Hydra, orbitează în cadrul aceluiași sistem. Pluto are o rezonanță de 3:2 cu Neptun, însemnând că Pluto orbitează de două ori în jurul Soarelui pentru fiecare trei orbite neptuniene. Obiectele centurii Kuiper ale căror orbite împărtășesc această rezonanță mai sunt numite "plutoni".

(Poveștile cerului. Sistemul Solar III, <https://planetariubm.ro/2011/03/20/poveștile-cerului-sistemul-solar-3/>)

SUBIECTUL I

20 de puncte

Scrie pe foaia de concurs numărul cerinței și litera corespunzătoare răspunsului corect.

1. Există diftongi în toate cuvintele din seria:
 - a. puzderie, temeince, acestea;
 - b. urmează, numai, este;
 - c. unui, oamenilor, ei;
 - d. pierit, mari, mai.

2 puncte
2. Sunt despărțite corect în silabe toate cuvintele din seria:
 - a. o-da-tă, me-ni-rea, orbit-ează;
 - b. as-tfel, fir-eș-te, ma-re;
 - c. nos-tru, oa-me-ni-lor, ghea-ță;
 - d. a-vea, flu-turi, si-stem

2 puncte
3. În enunțul: "*În general, planetele nu sunt niște personaje cu capul în nori și nu fac altceva decât să se învârtă cu conștiinciozitate în jurul unei stele, ca muștele în jurul unui bec.*" există:
 - a. un predicat nominal și un predicat verbal;
 - b. două predicte nominale;
 - c. două predicte nominale și două predicte verbale;
 - d. un predicat nominal și două predicte verbale.

2 puncte

Scrie pe foaia de concurs răspunsurile corecte la cerințele de mai jos:

4. Formulează câte un enunț cu fiecare dintre omonimele cuvintelor subliniate în secvențele: „[...] Nu sunt decât **nouă** planete, nu e înghesuială” (textul A); “[...] *care trăia pe o planetă doar cu puțin mai **mare** decât el.*” (textul B) **2 puncte**
5. Transcrie din textul suport B un cuvânt cu *sens propriu de bază* și unul cu *sens figurat*. **2 puncte**
6. Precizează valoarea morfologică (partea de vorbire) a cuvintelor subliniate în secvența: ”Cometele **sunt** corpuri mici din **Sistemul** Solar [...]” (textul C) **2 puncte**
7. Alcătuieste un enunț interogativ în care cuvântul subliniat din exemplul: „*Ce sunet are **glasul** lui?*” să aibă *sens figurat*. **2 puncte**
8. Menționează modul și timpul următoarelor verbe: *spusese*, (mi-) *ar fi plăcut*. **2 puncte**
9. Extrage, din secvența dată, un **complement** și un **circumstanțial**, **indicându-le**: „Eu sunt o planetă pitică care s-a rătăcit în spațiul cosmic... ați fi de acord să mă primiți și pe mine în marea voastră familie?” (textul A). **2 puncte**
10. Rescrie corect următoarea secvență: „Copii se cuvine să fie foarte îngăduitori cu oameni mari.” **2 puncte**

SUBIECTUL al II-lea

40 de puncte

Scrie pe foaia de concurs răspunsul, în enunțuri, pentru fiecare dintre cerințele de mai jos:

1. Menționează, în câte un enunț, tipul de narator identificat în textele A și B, prin referire la câte o secvență relevantă din fiecare text. **6 puncte**
2. Transcrie, din textul suport A, două figuri de stil diferite, pe care le vei numi. **6 puncte**
3. Notează o temă comună și un cuvânt-cheie comun celor trei texte, justificând opțiunea. **6 puncte**
4. Ce părere ai despre atitudinea planetei pitice, prin raportare la întâlnirile și discuțiile ei cu celelalte planete? Răspunde într-un text de 50-70 de cuvinte. **8 puncte**
5. Numește o asemănare și o deosebire a celor trei texte, motivând alegerea. **6 puncte**
6. De ce crezi că naratorul a indicat numărul asteroidului din textul-suport B? Explică, în două-trei enunțuri, motivul, valorificând o secvență din text. **8 puncte**

SUBIECTUL al III-lea

40 de puncte

Imaginează-ți că ești **planeta pitică**, personajul din textul A, care, în căutarea unui prieten adevărat, s-a întâlnit cu **Micul prinț**, personajul din textul B, pe una dintre planetele din textul C.

Scrie un text narativ, de minimum 150 de cuvinte, în care să relatezi o întâmplare din timpul acestei întâlniri, datorită căreia cei doi devin prieteni buni, incluzând o secvență dialogată, de minimum patru replici, și una descriptivă, de minimum 30 de cuvinte. Te poți referi la câte o experiență legată de prietenie și, eventual, învățăturile desprinse din aceste lecții de viață.

Vei primi **26 de puncte** pentru **conținutul** compunerii și **14 puncte** pentru **redactare**.

Notă! Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 150 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus. Compunerea nu va fi precedată de titlu sau de motto.

OLIMPIADA NAȚIONALĂ DE LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

Etapa locală - 1 februarie 2026

Clasa a VII-a

- Toate subiectele sunt obligatorii. Timpul efectiv de lucru este de trei ore.
- Punctajul total este de 100 de puncte.

Citește fiecare dintre textele următoare pentru a putea răspunde la cerințele formulate:

A.

Ciudată dimineață. Laura se spăla pe dinți deasupra chiuvetei din baie, așa cum făcea în fiecare zi, când, dintr-odată, oglinda de deasupra ei pur și simplu s-a făcut țândări. Ca din senin zeci de cioburi s-au împrăștiat peste tot în baie. Nu mai punem la socoteală zgomotul și sperietura trasă de Laura. Un ciob a atins-o discret pe obraz lăsând o dâră fină de sânge.

După ce s-a liniștit un pic, Laura și-a spălat obrazul zgâriat, a mers la bucătărie, a luat mătura și fârașul și a adunat cioburile. Totul era acum pe fâraș. Deasupra băii, din oglinda banală de la IKEA nu mai rămăsese nimic. Peretele alb din spatele oglinzii contrasta cu griul din jur.

Cu fârașul plin de cioburi Laura a ajuns la coșul de gunoi din bucătărie. A ridicat capacul pentru a arunca resturile oglinzii în lada de gunoi. A încercat să le arunce de pe fâraș în coș, dar nu a reușit. Era imposibil. Pur și simplu cioburile rămâneau lipite de fâraș. A scuturat cu putere fârașul. Nimic. Maldărul de resturi de sticlă se încăpățâna să rămână pe fâraș. Nu voia să fie aruncat.

Ceea ce se întâmpla era cam mult pentru Laura, o fată de 12 ani care era deja în întârziere la școală. Mirată, derutată, enervată, Laura a închis capacul coșului de gunoi și a lăsat fârașul plin alături. Era târziu și avea în ziua aceea teză la română. O să vadă ce și cum când o să vină de la școală, și-a spus în sinea ei Laura.

La întoarcere, taman în mijlocul camerei ei, pe jos era maldărul de cioburi de sticlă. S-a dus la bucătărie. Fârașul, gol, era la locul lui. S-a dus în baie. Rama goală era acolo – semn că nu visase sperietura de dimineață. Mai mult, se adevărase chestia cu ghinionul adus de oglinda spartă – făcuse prost la teză.

Laura s-a gândit atunci că este poate un semn că oglinda trebuie refăcută, nu înlocuită cum voiau părinții. A scos rama de pe peretele din baie și a pus-o alături de cioburile împrăștiate pe jos în cameră. S-a uitat la orarul din fața biroului, amintindu-și câte avea de făcut pentru școală în zilele următoare. A decis să lase baltă toate lecțiile și să se apuce de treabă.

A început din acel moment munca de restaurare. Treabă migăloasă și grea, mai ales pentru o agitată și dezordonată din fire cum era ea. Precum arheologii în fața unor mostre proaspăt descoperite sau copiii față în față cu un puzzle sau logo pentru avansați, Laura și-a luat sarcina foarte în serios. Atât de în serios, încât a uitat de școală, prieteni, pagina de instagram. A uitat să mănânce, cu greu mergea la culcare suportând certurile părinților exasperați de noua ei preocupare. Refacerea oglinzii a devenit un proiect plin de surprize care îi acapara tot timpul. Laura a devenit tot mai preocupată de puzzle-ul în sine, de munca pentru reasamblarea fiecărei bucăți. Nu o mai interesa neapărat să termine. Nu mai era vorba de teama de ghinion. Și asta pentru că între ea și fiecare dintre cioburile mari sau mici risipite avea loc, de fapt, o întâlnire specială în urma căreia afla ceva nou despre ea.

De câte ori amplasa corect o bucată din oglinda spartă cineva îi spunea, îi arăta, sau o făcea să simtă ceva despre ea (a aflat mai târziu de la Charles că era vorba de așa numitul Sine Oglindit care putea face asta). Erau lucruri mărunte, detalii legate de un moment sau altul al vieții ei. Nu era vorba de victoria la tenis – când a devenit campioană națională, ci de un anume moment al meciului

când, la schimbul de terenuri, și-a luat inima în dinți și i-a spus adversarei „Graso” așa cum o învățase antrenorul. Apoi a câștigat meciul. Nu era vorba de a retrăi senzația primilor fluturi în stomac, ci de a afla că, de fapt, lui Gabi îi plăceau la nebunie pistruii pe care ea îi ura.

Se pare că oamenii o credeau încrezută când de fapt ea era o mare timidă. Flash-urile de imagini, vorbe, sunete, atingeri oferite de acest S.O. (alias Sinele Oglindit) o făceau să se vadă cu totul altfel. Cu ocazia asamblării unui ciob în formă de romb a aflat că Ioana de la etajul doi o invidia pentru aparatul dentar. Într-o mică bucată de sticlă ovală s-a văzut așa cum o vedea profa de mate care o tot îndemna să meargă la olimpiadă, iar într-un un ciob mai mult lung decât lat a auzit ce gândeau în sinea lor trecătorii de pe stradă despre ea.

După o muncă titanică, absențe de la școală, certuri cu părinții, oglinda Ikea din baie era gata asamblată pe jos. Acum acestea trebuiau lipite între ele cumva. Cu ce? A încercat mai întâi cu un lipici la care se făcea reclamă la televizor. Eșec. Bucățile din puzzle nu se lăsau lipite sub nicio formă. A încercat cu bandă adezivă. Lipiturile arătau jalnic și nici nu păreau să fie rezistente. A luat praful de sticlă adunat o dată cu cioburile și l-a împrăștiat peste lucrarea ei. Acesta a intrat printre crăpături, dar nu a rezolvat problema. Și-a amintit atunci că citise undeva că prin Japonia vasele sparte sunt lipite cu aur fiind foarte prețuite tocmai pentru crăpăturile vizibile care aveau povești de spus. Aur nu avea, dar a încercat cu miere – că era de aceeași culoare și avea o grămadă în cămară. Minune. Totul s-a lipit cu mare ușurință. Acum o dungă șerpuită de miere gălbuie încliea bine cioburile reasamblate în rama oglinzii.

Laura a pus în sfârșit oglinda refăcută la locul ei. Privind-o îi venea să o lingă. În oglinda în care zi de zi se uita fără să vadă altceva decât o față cu pistrui, părul prins în coadă de cal care nu prea se plăcea și nu avea încredere în ea, vedea acum altceva, pe altcineva. Printre crăpăturile lipite cu miere de flori de tei S.O. (Sinele Oglindit) a întrebat-o:

— Laura, acum ai înțeles?

— Da, da, am priceput. Nu sunt ce credeam că sunt.

— Și nici ce alții cred că ești. Ești ceea ce alții cred că tu crezi că ești!

Nu știi dacă Laura chiar a înțeles vorbele astea sau a vrut să se dea mare. Cert este că de atunci de câte ori se spală pe dinți dimineața și se uită în oglinda lipită cu miere de flori de tei se vede altfel. Pistruii sau aparatul dentar i se par super simpatici. Uneori se vede cum ar vrea să fie, alteori cum crede că este sau cum o vede diriginta sau prietenii cei mai buni. Uneori, privindu-se își simte discreta zgârietură de pe obraz, își duce mâna la obraz și știe atunci că bunicul ei se gândește cu drag la ea. A, și Laura a mai înțeles ceva din pățania aceasta — faptul că nu te vezi doar în oglindă.

Laura Grünberg, *Exercițiu de Kintsugi*

Kintsugi – artă japoneză de reparare a ceramicii sparte cu lac pudrat sau amestecat cu pudră de aur, argint sau platină; tratează spargerea și reparația ca parte a istoriei unui obiect, în loc să ascundă aceste evenimente

B.

În a treia noapte găsi drumul chiar mai repede decât înainte. Mergea cu atâta viteză încât își dădea seama că face mai mult zgomot decât ar fi prudent, dar nu se întâlnește cu nimeni.

Și din nou îi văzu pe mama și pe tatăl lui zâmbindu-i și pe un bunic care dădea încântat din cap. Harry alunecă pe podea în fața oglinzii. Nimic nu-l putea opri să stea aici toată noaptea, împreună cu familia lui. Absolut nimic.

În afară de...

— Așa, Harry... Deci te-ai întors.

Harry simți că-i îngheață sângele-n vine. Se uită în spate. Așezat pe unul dintre pupitrele de lângă perete, nimeni altul decât Albus Dumbledore. Harry trecuse probabil chiar prin fața lui, fără să-l vadă, disperat cum era să ajungă cât mai repede la oglindă.

— Aăă... nu v-am văzut, domnule.

— Nu e ciudat cât de miop te poate face invizibilitatea? spuse Dumbledore, iar lui Harry i se luă o piatră de pe inimă când îl văzu că zâmbeste.

— Așadar, zise Dumbledore, coborând ușor de pe pupitru ca să se așeze pe podea, lângă Harry, ai descoperit și tu, ca alte sute de oameni înaintea ta, desfătările Oglinzii cu Etnirod.

— Nu știam că așa se numește, domnule.

— Dar îmi imaginez că, până acum, ai reușit să-ți dai seama ce face.

— Păi... cum să vă spun... văd în ea... îmi văd în ea toată familia...

— Iar prietenul tău Ron s-a văzut pe el însuși ca șef de promoție.

— De unde știți?

— Mie nu-mi trebuie o mantie ca să devin invizibil, îi răspunse Dumbledore cu blândețe. Ia să vedem, poți să-mi spui ce vede fiecare în Oglinda cu Etnirod?

Harry scutură din cap.

— Dă-mi voie să te-ajut un pic. Cel mai fericit om de pe pământ ar putea folosi Oglinda cu Etnirod ca pe o oglindă obișnuită, adică s-ar uita în ea și s-ar vedea pe sine exact așa cum e. Acum e mai clar?

Harry rămase pe gânduri. Apoi spuse rar:

— Vedem în ea ce vrem... tot ce ne dorim...

— Da și nu, spuse Dumbledore cu glas domol. Vedem în ea nici mai mult, nici mai puțin decât cele mai adânci, cele mai aprige dorințe ale inimilor noastre. Tu, care nu ți-ai cunoscut niciodată familia, o vezi pe toată adunată în jurul tău. Ronald Weasley, care totdeauna a fost eclipsat de frații săi, se vede în oglindă singur, ca cel mai bun dintre ei. Cu toate astea, Oglinda cu Etnirod nu ne oferă nici cunoaștere, nici adevăr. Sunt oameni care pur și simplu și-au irosit viețile topindu-se ca ceara în fața ei, fermecați de ceea ce vedeau acolo, în timp ce alții și-au pierdut mințile, neștiind dacă ceea ce li se arăta era adevărat sau măcar posibil... De mâine, oglinda va fi mutată într-o altă sală, Harry, și-ți cer să nu mai umbli după ea. Dar dacă, *din întâmplare*, îți iese în cale, acum ești pregătit. Nu merită să te îngropi în vise și să uiți să trăiești – ține minte asta. Acum ce-ar fi să pui pe tine admirabila-ți mantie și să mergi la culcare?

Harry se ridică în picioare.

— Domnule profesor Dumbledore, pot să vă întreb ceva?

— Evident. Tocmai ai făcut-o.

Dumbledore zâmbi.

— Dar îți dau voie să-mi mai pui o întrebare.

— Dumneavoastră ce vedeți când vă uitați în Oglindă?

— Eu? Eu mă văd pe mine, cu o pereche de ciorapi groși de lână.

Harry căscă ochii mari.

— Niciodată nu poți spune că ai destule șosete. A mai trecut un Crăciun și n-am primit nici măcar o singură pereche. Toată lumea se ambiționează să-mi ofere cărți.

De-abia când ajunsese înapoi în pat, Harry își dădu seama că s-ar putea ca Dumbledore să nu fi fost sincer. Dar, la urma urmei, își zise el, în timp ce-l ușuia pe Trântor de pe pernă, întrebarea lui fusese cam prea personală.

J.K.Rowling, *Harry Potter și piatra filosofală*
traducere de Florin Bican

C.

Oglinzile în literatură și artă

Oglinzile au fascinat mult timp artiștii și scriitorii, devenind un motiv central în multe opere literare și artistice. În literatură, oglinzile simbolizează adesea introspecția și conștiința de sine. Un exemplu este Alice de cealaltă parte a oglinzii, de Lewis Carroll, în care oglinda este o poartă către o realitate alternativă, plină de minuni și mister.

În arta vizuală, oglinzile sunt folosite pentru a explora teme precum identitatea, percepția și iluzia. Pictori precum Diego Velázquez și Jan van Eyck au folosit oglinzi în picturile lor pentru a crea compoziții complexe, cu mai multe straturi, care invită privitorul să reflecteze asupra naturii realității și a artei.

Ca obiecte de zi cu zi, oglinzile ascund o bogăție extraordinară de semnificații simbolice și mitologice. În diferite culturi din întreaga lume, oglinzile au fost și continuă să fie considerate instrumente puternice care pot dezvălui adevărul, pot proteja împotriva răului și chiar pot deschide uși către alte lumi. Poveștile și legendele fascinante asociate cu oglinzi arată cât de adânc înrădăcinate sunt acestea în imaginația și cultura umană, ceea ce le face să fie nu doar obiecte practice, ci și extrem de misterioase.

<https://oglindomat.ro/blog/oglinzile-in-cultura-simbolism-si-mituri>

SUBIECTUL I

20 de puncte

Scrie, pe foaia de examen, numărul cerinței și litera corespunzătoare răspunsului corect:

1. Conțin diftong toate cuvintele din seria:
 - a) „dimineață”, „era”;
 - b) „cioburi”, „lumea”;
 - c) „chiuvetă”, „iau”;
 - d) „dezvălui”, „bucătărie”.

2 puncte
2. Sunetul „i” este semivocală în ambele cuvinte din seria:
 - a) „cioburi”, „miere”;
 - b) „voiau”, „tocmai”;
 - c) „știu”, „zâmbindu-i”;
 - d) „tei”, „atingeri”.

2 puncte
3. Cuprinde numai conjuncții coordonatoare adversative seria:
 - a) dar, sau;
 - b) sau, și;
 - c) dar, iar;
 - d) sau, iar.

2 puncte

Scrie, pe foaia de examen, răspunsurile la cerințele de mai jos:

4. Explică formarea următoarelor cuvinte: *blândețe, altceva.*

2 puncte
5. Rescrie secvența „*Treabă migăloasă și grea mai ales pentru o agitată și dezordonată din fire cum era ea.*”, înlocuind cu câte un sinonim cuvintele „*treabă*” și „*migăloasă*”.

2 puncte
6. Transcrie, din primele 15 rânduri ale textului B, două verbe la forme nepersonale diferite, pe care le vei preciza.

2 puncte
7. Transcrie din fragmentul următor un complement și un circumstanțial, pe care le vei preciza: „*De câte ori amplasa corect o bucată din oglinda spartă cineva îi spunea, îi arăta, sau o făcea să simtă ceva despre ea.*”

2 puncte
8. Alcătuieste un enunț exclamativ în care verbul „a părea” să fie copulativ.

2 puncte

9. Construiește câte un enunț în să evidențiezi valorile morfologice ale verbului „a însemna”, precizându-le. **2 puncte**
10. Alcătuieste o frază despre o oglindă, formată din două propoziții dezvoltate aflate în raport de coordonare disjunctivă. **2 puncte**

SUBIECTUL al II-lea

40 de puncte

1. Transcrie, din textul C, numele a doi pictori. **6 puncte**
2. Precizează o trăsătură morală a Laurei, personajul din textul A, numind mijlocul de caracterizare prin care se evidențiază trăsătura ilustrată cu o secvență. **6 puncte**
3. Explică, în 30-50 de cuvinte, de ce Oglinda cu Etnirod va fi mutată într-o altă sală, așa cum reiese din textul B. **6 puncte**
4. Prezintă, în 50-70 de cuvinte, un element de conținut comun celor trei texte-suport. **6 puncte**
5. Crezi că Dumbledore i-a spus lui Harry adevărul despre ce vede în Oglinda cu Etnirod? Motivează-ți răspunsul, în 50-80 de cuvinte, valorificând textul B. **8 puncte**
6. Comentează, în 50-80 de cuvinte, semnificația frazei rostite de Sinele Oglindit: „*Și nici ce alții cred că ești. Ești ceea ce alții cred că tu crezi că ești!*”, raportând-o la experiența Laurei din textul A. **8 puncte**

SUBIECTUL al III-lea

40 de puncte

Redactează o compunere, de minimum 200 de cuvinte, cu titlul „**Oglinda care spune adevărul**”, în care să imaginezi o întâlnire cu o oglindă magică care îți arată ceva neașteptat despre tine însuși/însăși sau despre modul în care te percepe ceilalți.

În redactarea textului, vei integra o secvență descriptivă, de minimum 30 de cuvinte și o secvență dialogată de patru-șase replici;

Vei primi 24 de puncte pentru conținutul compunerii și 16 puncte pentru redactare.

Notă! Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 200 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.

OLIMPIADA NAȚIONALĂ DE LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

Etapa locală - 1 februarie 2026

Clasa a VIII-a

- Toate subiectele sunt obligatorii. Timpul efectiv de lucru este de trei ore.
- Punctajul total este de 100 de puncte.

Citește fiecare dintre textele următoare pentru a putea răspunde la cerințele formulate:

A.

Nicio jucărie nu e mai frumoasă ca jucăria de vorbe. Copiii, ca și oamenii mari, sunt mai simțitori la vorbe decât la fapte, plăcându-le, mai mult decât faptele făcute, faptele povestite. Și, dacă povestea miroase a minciună și minciuna este ticluită bine, povestea și atunci le place mult; de unde un scriitor scoate învățul că închipuirea e mai adevărată decât adevărul și că viața trebuie răscolită, ca să fie scrisă pe placul cititorului mare și al ascultătorului mic.

Cu o povestire izbutim și noi să astâmpărăm rânduiala copiilor răzvrătită. La strigătul: „Stați că vă spui povestea cu racii” – toate uneltele de joacă sunt părăsite. Nicio păpușă nu-i place fetiței, ca un rac spus și spilcuit cu suliman din gând și nicio mașină nu mai duce gândul băiatului ca o visare.

Fata se urcă pe masă și se culcă pe ea, ascultând de aproape desfășurarea lucrului scornit pe loc și care cu o clipă mai devreme nici nu se pomenea. Baruțu e vesel. Mișura fixează în spațiu mișcarea icoanelor atârinate de cuvinte, nu le aprobă, nu le dezaprobă, le judecă și le strecoară în priceperi, și câteodată face o legătură frumoasă între două momente depărtate sau între două cioburi de idee. Ochii ei sunt absorbiți în lumea stelelor, cu care încep să semene, scânteietori și nemișcați.

Baruțu se bucură de înfățișarea de pe dinafară și de îmbucarea pe fețe a bucăților, din care se înjgheabă povestirea. El nu muncește; măsoară și încadrează și-i place luciul vorbelor, ca un lac proaspăt, întins cu pensula moale pe un ciob. El stă pe scaun ceasuri întregi, participând cu o pâlpare înceată la licărirea lucrurilor, în care se uită ca într-o vitrină. Neastâmpărul lui se liniștește îndată ce începe povestirea și, pe scăunelul lui, Baruțu se face băiatul cel mai ascultător.

Ieri s-a făcut după-masă povestea unui măgar, care avea de tovarăș o pisică. Pisica aducea măgarului tot ce trebuia pentru o căsnicie de gospodină și măgarul a trăit ca un boier leneș, o grămadă de ani, până ce, din senin, și poate că și din pricina vârstei, pisica s-a îmbolnăvit...

[...] Măgarul, care se gândea numai la pisică, fu silit să se supuie, și baciul, pornind cu turmele din loc, pe pășuni, i-a împovărat spinarea cu toate câte trebuiau duse de cineva și cu merindea unchiașului. Au umblat așa 45 de zile.

Tudor Arghezi, *Poveste cu oi*

B.

Doamne, ce emoție pe mine în cea dintâi zi de cursuri! Până atunci nu-mi etalasem calitățile pedagogice decât în fața soră-mii, căreia-i explicam, din când în când, la română și-i făceam compunerile. Dar ca să vorbești pe dinafară, fără să te încurci, în fața a peste patruzeci de băieți, fie ei și de 8 – 9 ani, era cu totul altceva.

Am intrat în clasă și nici nu deschiseseam bine ușa, când tuspatruzeci au țâșnit în picioare, rămânând nemișcați, smirnă, în semn de salut.

— Bună dimineața, băieți!

Nici o șoaptă. Salutul îmi fusese dat doar prin ridicarea lor în picioare. M-am urcat pe catedră și le-am spus răspicat:

— Stați jos!

Alt răpăit uniform de picioare. Pentru primele ore de curs se puneau în orar materiile cele mai grele de învățământ: aritmetica sau gramatica. De astă dată se nimerise aritmetica, disciplină care nu-mi era deloc simpatică. Cum mă aflam la clasa a II-a, m-am gândit că nu e rău să fac și eu cum făcea doamna noastră pe timpuri și anume să-i pun să rostească tare tabla înmulțirii care se afla tipărită, în mod obișnuit, pe coperta din spate a tuturor caietelor de aritmetică.

— Spuneți tabla înmulțirii cu doi.

Și atunci din glasurile de suprasopran ale băieților mei se auzi sonor melopeea lui Pitagora, cu monotonia-i cunoscută: Door – una, două, Door – două, patru, Door – trei, șase...

Și când ajunseră la „door – zece”, se repezără cu o grabă neașteptată, spunând scurt „douăzeci” și se opriră cu privirile radioase asupra mea.

— Bine!

Prima zi de școală a fost cum a fost. Dar cealaltă? O, cât mi-au dat de furcă copiii aceștia de 8-9 ani, mie, care nu-i întreceam decât cu vreo zece-doisprezece ani.

Și mărturisesc c-am tras multe cu ei și că, deși aveam în casă pe unul din cei mai buni dascăli de curs primar, pe tatăl meu! (care reușise al doilea la definitivat și fusese numit dintr-o dată director de școală, chiar de către faimosul ministru, Spiru Haret), nu i-am spus niciodată nimic din greutățile pe care le întâmpinam și nici nu l-am rugat să mă ajute în vreun fel. M-am ambiționat să rezolv eu singur toate problemele ce se iveau, aproape zilnic, care de care mai întortocheate.”

Grigore Băjenaru „*Bună dimineața, Băieți!*”

C.

Lectura este o modalitate interesantă și plăcută de a vizita tărâmurile magice, de a cunoaște personaje uimitoare atât reale, cât și fantastice și de a ne îmbogăți cunoștințele generale.

Complexul proces al lecturii necesită atenție continuă și este un proces în care cu cât citim mai mult, cu atât ne vom dezvolta această aptitudine mai mult. Lectura este unul dintre procesele ce permite cititorilor să-și creeze propriile interpretări care, de cele mai multe ori, sunt bazate pe experiențele anterioare ale cititorului.

Lectura joacă un rol foarte important în dezvoltarea tuturor oamenilor și este esențial de a-i încuraja și îndruma pe cei mici să afle ce este lectura și să cunoască această lume fascinantă ce va

crea o bază solidă pentru aceștia pentru toată viața. Ajutându-i pe cei mici să pătrundă în lumea interesantă și misterioasă a cărților unde imaginația nu are limite putem genera interesul și curiozitatea micuților de a citi din plăcere și de a-și dori să citească cât mai mult și să cunoască cât mai multe personaje.

Mai mult decât atât, lecturarea diferitelor tipuri de cărți înseamnă și a însemnat dintotdeauna informare, dezvoltare și educație. Aceasta este o modalitate minunată de a educa și a forma valori morale.(...)

Lectura reprezintă un aspect important al vieții tuturor persoanelor. Aceasta are puterea de a-i forma și educa pe cei mici. Lectura oferă motivația și trezește dorința de a afla mai mult, de a cunoaște și are un rol valoros și important de a informa. Cu ajutorul acesteia putem descoperi lucruri noi și reprezintă un excelent instrument de învățare prin intermediul căruia ne putem îmbogăți cunoștințele față de toate domeniile de activitate de care suntem interesați.

(<https://www.twinkl.ro/teaching-wiki/lectura>)

SUBIECTUL I

20 de puncte

Scrie pe foaia de concurs numărul cerinței și litera corespunzătoare răspunsului corect:

1. Conține exclusiv cuvinte cu triftong seria:

- a) „încurci”, „motivația”, „ea”
- b) „faceau”, „acesteia”, „ea”
- c) „căreia-i”, „eu”, „trebuiau”
- d) „căruia”, „trebuie”, „picioare”.

2 puncte

2. Identifică seria în care toate cuvintele sunt formate prin derivare cu prefix:

- a) „neastâmpărul”, „îmbolnăvit”, „împovărat”.
- b) „răscolită”, „dezaprobă”, „îndruma”.
- c) „desfășurarea”, „închipuirea”, „ascultător”.
- d) „niciodată”, „participând”, „cunoștințele”.

2 puncte

3. Identifică varianta care conține sinonime pentru cuvintele subliniate în secvența: „Lectura oferă motivația și trezește dorința de a afla mai mult”:

- a) procură, deșteptă, descoperi.
- b) dăruiește, stârnește, cunoaște.
- c) furnizează, naște, învața.
- d) asigură, determină, cunoaște.

2 puncte

Scrie pe foaia de concurs răspunsurile la cerințele de mai jos:

4. Alcătuieste un enunț cu altă valoare morfologică a cuvântului subliniat în fragmentul: „Complexul proces al lecturii necesită atenție continuă.”, pe care o vei preciza. **2 puncte**

5. Extrage din secvența următoare două verbe la moduri diferite, precizându-le: „Dar ca să vorbești pe dinafară, fără să te încurci, în fața a peste patruzeci de băieți, fie ei și de 8 – 9 ani, era cu totul altceva.” **2 puncte**

6. Transcrie două pronume diferite din secvența următoare, precizând felul fiecăruia: „De astă dată se nimerise aritmetica, disciplină care nu-mi era deloc simpatică.” **2 puncte**
7. Precizează funcția sintactică și cazul pentru cuvântul subliniat din secvența: „Îmbucarea pe fețe a bucăților, din care se înjgheabă povestirea, îi place lui Barbu foarte mult, ca și licărirea lucrurilor în care se uită.” **2 puncte**
8. Construiește o frază, formată din două propoziții, aflate în raport de coordonare adversativă. **2 puncte**
9. Alcătuieste un enunț imperativ în care substantivul copii să nu aibă funcție sintactică. **2 puncte**
10. Rescrie corect mesajul unui elev către profesor: *Văd că nu a-ți postat rezolvările exercițiilor pe care le-ați dat ca temă, să ne putem pregăti pentru concursul ce va avea loc săptămâna viitoare.* **2 puncte**

SUBIECTUL al II-lea

40 de puncte

Scrie pe foaia de concurs, în enunțuri, răspunsurile pentru cerințele de mai jos:

1. Identifică un element tematic comun celor trei texte-suport, valorificând câte o secvență relevantă din fiecare text. **6 puncte**
2. Precizează două trăsături morale ale personajului și un mijloc de caracterizare folosit: „Și mărturisesc c-am tras multe cu ei și că, deși aveam în casă pe unul din cei mai buni dascăli de curs primar, pe tatăl meu! (care reușise al doilea la definitivat și fusese numit dintr-o dată director de școală, chiar de către faimosul ministru, Spiru Haret), nu i-am spus niciodată nimic din greutățile pe care le întâmpinam și nici nu l-am rugat să mă ajute în vreun fel. M-am ambiționat să rezolv eu singur toate problemele ce se iveau, aproape zilnic, care de care mai întortocheate.”. **6 puncte**
3. Interpretează, în 50-70 de cuvinte, semnificația secvenței din textul A: „Nicio jucărie nu e mai frumoasă ca jucăria de vorbe. Copiii, ca și oamenii mari, sunt mai simțitori la vorbe decât la fapte, plăcându-le, mai mult decât faptele făcute, faptele povestite. Și, dacă povestea miroase a minciună și minciuna este tichuită bine, povestea și atunci le place mult; de unde un scriitor scoate învățul că închipuirea e mai adevărată decât adevărul și că viața trebuie răscolită, ca să fie scrisă pe placul cititorului mare și al ascultătorului mic”. **6 puncte**
4. Scrie un text de 60–70 de cuvinte în care să explici de ce lectura este importantă, valorificând două fragmente din textul C. **6 puncte**
5. Explică, în 50-70 de cuvinte, semnificația secvenței din textul A: „Nicio jucărie nu e mai frumoasă ca jucăria de vorbe. Copiii, ca și oamenii mari, sunt mai simțitori la vorbe decât la fapte, plăcându-le, mai mult decât faptele făcute, faptele povestite. Și, dacă povestea miroase a minciună și minciuna este tichuită bine, povestea și atunci le place mult; de unde un scriitor scoate învățul că închipuirea e mai adevărată decât adevărul și că viața trebuie răscolită, ca să fie scrisă pe placul cititorului mare și al ascultătorului mic.” **8 puncte**

6. Care dintre cele trei experiențe prezentate în textele de mai sus (povestirea orală pentru copii, debutul ca învățător, promovarea lecturii) consideri că are impact educativ semnificativ? Justifică-ți răspunsul, în 70-100 de cuvinte, valorificând unul din textele suport. **8 puncte**

SUBIECTUL al III-lea

40 de puncte

Redactează o compunere în care două „personaje”: Imaginația și Lectura pot transforma o clasă „răzvrătită” într-o comunitate unită. În compunerea ta vei integra o secvență descriptivă de minimum 50 de cuvinte și una dialogată de minim 4 replici.

Vei primi **26 de puncte** pentru conținutul compunerii și **14 puncte** pentru redactare.

Notă! Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 200 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus. Compunerea nu va avea titlu sau motto.

OLIMPIADA DE LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ
Etapa locală - 1 februarie 2026
Clasa a IX-a

- **Toate subiectele sunt obligatorii.**
- **Lucrările în care eseu/răspunsurile sunt precedate de titlu și/sau motto vor fi notate cu zero puncte.**
- **Timpul de lucru: 3 ore**
- **Total: 100 de puncte**

Citește cu atenție textele de mai jos:

A.

Apoi am vorbit despre alte lucruri și când ne-am urcat în mașină, ca să pornim spre Calcutta*, Bogdanof își încase de mult nostalgiile. Era și greu de rezistat de altminteri unei nopți care te silea să uiți de orice legătură pământescă, orice tristețe personală. Chiar și șoferul părea doborât de atâta frumusețe. Van Manen i-a amintit să mâne mai încet și am pornit.

Ca de obicei, mergeam cu farurile aprinse, deși era lună. (...) Aveam mereu impresia că mașina apucase pe un drum greșit și că ar fi trebuit de mult să ieșim în șoseaua cea mare. Nu-mi dădeam bine seama ce se întâmplă, dar mi se părea că nu mai recunosc peisajul. Impresia aceasta că rătăcisem drumul n-am primit-o brusc, ci se precizase în etape. La un moment dat, am închis ochii, ca să mă concentrez mai bine, și i-am deschis pe neașteptate. Nu recunoșteam nimic din jurul meu. Parcă ne-am fi găsit în cu totul altă parte a Bengalului, atât de ciudate îmi păreau împrejurimile.

– Dar unde ne aflăm noi aici?! întrebai eu turburat.

Tovarășii mei priviră și ei cu aceeași mirare arborii din ce în ce mai groși care se înălțau de o parte și alta a drumului.

– Cred că am luat-o greșit, spuse Bogdanof speriat, ca și cum de-abia acum și-ar fi dat seama de lucrul ăsta.

Șoferul mâna înainte cu o suspectă nepăsare. Van Manen i-a strigat în hindustani** că am rătăcit drumul.

– N-aveam cum să rătăcim, ne-a spus el fără să întoarcă capul. De la Budge Sahib nu mai e un alt drum...

Dar cuvintele lui nu ne-au liniștit. Niciunul din noi nu recunoștea împrejurimile, deși ne-am dat seama că șoferul nu are dreptate. Făcusem de cel puțin treizeci de ori drumul acesta și știam bine că nu mai este altul care să iasă în șosea. Priveam năuci în toate părțile și parcă ne înfiorau singurătatea, arborii aceștia necunoscuți din jurul nostru, care-și uneau tot mai mult ramurile pe deasupra noastră, ca și cum ar fi vrut să ne cuprindă și să ne strivească. (...)

Părăndu-i-se că ceva se mișcă înaintea noastră, Van Manen se opri și începu să strige:

– Bepar ki?! (Ce s-a întâmplat!?)

Am ascultat cu toții ținându-ne răsuflarea. De nicăieri, niciun răspuns. Pădurea părea împietrită. Și parcă nici covorul de frunze moarte pe care călcam nu tresărea sub picioarele noastre. Mergeam ca pe pâslă.

– Bepar ki?!?! mai strigă o dată Van Manen.

Apoi ne-am continuat cercetarea, temându-ne totuși să ne depărtăm prea mult de șosea. Nu știu cât a durat furișarea aceasta pe sub arbori, pregătiți să întâlnim, în orice clipă, un spectacol groaznic. Mă simțeam obosit, gândurile mi se rățăceau; aveam neconținut senzația că visez și că nu mă pot trezi din vis.

– Să ne întoarcem, spuse Bogdanof ducându-și mâna la frunte. Încep să cred că am avut cu toții halucinații.

(Mircea Eliade, *Noaptea la Serampore*, 1940)

**Calcutta* – oraș în India, important centru comercial, financiar

***hindustani* – limbă vorbită în principal pe teritoriul Indiei

B.

Uneori răbufneau dinspre Cotroceni valuri de ceață și un miros care înnebunea lumea, un parfum de pâine arsă ori de magiun cald, risipit prin bălțile care se țin lanț, din pădure și până la Lacul lui Dura. Despre Pădurea Cotroceni se vorbea în șoaptă și cu frica în sân, crezându-se că pe vremuri ar fi locuit acolo căpcăuni uriași, după cum o dovedea și Gorganul*, care a dat numele plasei Gorgani. Această movilă, aflată acolo de dinaintea Bucureștii, se putea foarte bine să fi fost o necropolă a unor monștri străvechi, iar oamenii mai bătrâni povesteau că, alături de osemintele uriașe, s-ar afla grămezi de aur, plus marea carte de piatră, în care mâna acelor strămoși ar fi cioplit misterele vieții.

Cu toată această credință, de Gorgan nu s-a atins nimeni, n-a scormonit nimeni să vadă ce e în el. De sute de ani stă acolo ca un pepene copt. Neclintit, mut, înconjurat de alte gorgane mai mici, amintind de niște vremuri care au rămas fără martori, de pe când pădurile ajungeau până în buza Dâmboviței, împotmolite în dospeala nămolurilor. Cartierul Gorgani a crescut între albia râului și marea baltă a neguțătorului Dura, într-un loc mlăștinos, întrerupt de ochiuri de apă și întărit de cele șapte movile pietroase, neatinse de târnăcop. Încă din vechime, bucureștenii le-au privit cu respect, iar în moșul Gorganului au ridicat o biserică, închinată lui Ilie, prigonitorul tuturor dracilor. Dar nici așa nu i s-a stins numele, căci biserica a devenit cu timpul Sfântul Ilie-Gorgani, ducând mai departe gloria acelei coline, în care poate chiar zac ciolane de uriași.

Lângă scările numeroase, care urcă până în tindă, chiar în coasta Gorganului, stă înfiptă anemic casa Doctorului, iar de la ea se înghesuie celelalte, unele în altele, ocolind băltoaca măcelăriei, până la piață. Pe vremuri mi se părea cel mai însorit loc, pe care încă îl văd în minte, în acea cameră umbrită de vise, în care trăiesc amintirile.

(Doina Ruști, *Homeric*, 2019)

**gorgan* – movilă mare de pământ despre care se crede că este un mormânt străvechi

Subiectul I

30 de puncte

Răspunde, pe foaia de concurs, la fiecare din următoarele cerințe:

1. Identifică două procedee artistice din textul A și explică rolul acestora în crearea atmosferei. **5 puncte**
2. Prezintă perspectiva narativă din textul A și modul în care aceasta influențează percepția lectorului asupra întâmplărilor. **5 puncte**
3. Evidențiază valoarea expresivă a descrierii spațiului în textul B, prin raportare la două elemente de detaliu semnificative. **5 puncte**
4. Comentează relația dintre memorie și spațiu în fragmentul din textul B, valorificând secvența finală. **5 puncte**
5. Compară modalitățile de sugestie a misterului în cele două texte, susținându-ți răspunsul cu exemple relevante din cele două texte suport. **5 puncte**

Notă

Niciun răspuns nu va depăși 100 de cuvinte.

Pentru **conținut**, vei primi 25 de puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 5 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct; respectarea precizării privind numărul de cuvinte – 1 punct). În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsurile vor fi formulate în enunțuri.

Subiectul al II-lea

35 de puncte

Redactează un text, de cel puțin 250 de cuvinte, reprezentând o pagină de jurnal, în care să prezinți o experiență de viață neobișnuită, evidențiind reacțiile stârnite. În textul tău, vei include o secvență narativă și una explicativă. Data redactării jurnalului este 1 februarie 2026.

Notă

Pentru **conținut**, vei primi 30 de puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 5 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct; respectarea precizării privind numărul de cuvinte – 1 punct).

Subiectul al III-lea

35 de puncte

Scrie un eseu de minimum 600 de cuvinte despre **modul în care experiența spațiului necunoscut modifică percepția realității**, pornind de la cele două texte citate și valorificând experiențele tale culturale (literatură, arte plastice, muzică, cinematografie etc.)

Notă

În elaborarea eseului, vei respecta structura textului de tip argumentativ: **ipoteza**, constând în formularea **tezei/a punctului de vedere** cu privire la temă, **argumentația** (cu trei argumente/raționamente logice/exemple concrete etc.) și **concluzia/sinteza**.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi 30 de puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 5 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct; așezarea în pagină – 1 punct).

Punctajul pentru redactare se acordă numai dacă eseul are minimum 600 de cuvinte. Inserarea de citate critice necomentate sau nerelevante pentru tema dată atrage după sine neacordarea punctajului maxim.

OLIMPIADA NAȚIONALĂ DE LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ
Etapa locală – 1 februarie 2026
Clasa a X-a

- **Toate subiectele sunt obligatorii.**
- **Lucrările în care eseul/răspunsurile sunt precedate de titlu și/sau motto vor fi notate cu zero puncte.**
- **Timpul de lucru: trei ore.**
- **Total: 100 de puncte.**
- **Nu se acordă puncte din oficiu.**

Citește cu atenție textele de mai jos pentru a răspunde cerințelor:

A.

29 aprilie 1933

(...)Acum simt că trăiesc, că e bine cum trăiesc. E caraghioasă – nu-i așa? – o astfel de frază în gura mea. Și totuși, așa este: în acest moment sunt fericită, fericită în felul meu, cu o undă de tristețe, așa cum sunt când simt că sunt nenorocită, nenorocirea mea se așază pe un fundal de veselie sau de detașare. De altfel, cum să nu fiu fericită când mă aflu într-o grădină, confortabil așezată, mângălind această hârtie cu aceste cuvinte, în viziunea estompată a romanului pe care îmi propun să-l scriu. Grădina strălucește și miroase a primăvară. Sunt fericită fără să vreau. Și iată ironia soartei: e de ajuns un vânt rece, venit parcă din senin, ca să-mi strice brusc dispoziția.

2 mai 1933

Stau și mă plictisesc. Tot stând și plictisindu-te, devii cu totul inapt să faci altceva. Nu ești bun decât să stai și să te plictisești, să te replictisești, să te supraplictisești, să te superplictisești, să te paraplictisești și din nou să te plictisești. Și iată că eu – acum – nu fac decât asta: stau și-mi rumeg plictiseala. Și tot stând și rumegând plictisul, observi dintr-odată că e amuzant să te plictisești, că asta amuză să te plictisești, că nu te mai plictisești plictisindu-te. Și luând această cale, încep să filozofez asupra plictiselii și apoi pe chestia că poți să nu te mai plictisești plictisindu-te. Iată, încep să fac versuri. Ce lucru caraghios, nu-i așa?

5 mai 1933

Examenele au fost anunțate pentru 1 iunie și n-am învățat nimic. Nici măcar nu m-am înscris. N-am fost înscrisă încă.

Nu știu, zău, cum o să-nvăț în trei săptămâni ceea ce alții învață șase luni. Îmi vine uneori să sparg și să rup tot în jurul meu, să bat pe cineva. Simt că devin nebună în asemenea momente.

Sufăr, sufăr de prea multă luciditate. Îmi vine uneori să plâng. Aș vrea să nu mă pot gândi, să fiu lipsită de orice fel de gând. Un creier vid ar fi atât de binefăcător. Aș vrea să dorm un somn fără vise sau un vis din altă lume, cu flori și păsări, un vis în care aș fi mai frumoasă, desăvârșită și în care setea mea de tandrețe și voluptate ar fi satisfăcută! Doamne! Cât de van e ce doresc! și mai ales toate astea sunt leit mofturile „unei copile de 17 ani“! E de-a dreptul sfâșietor.

6 mai 1933, ora 7

În sfârșit. Am fost înscrisă în clasa a V-a la examene. Câte peripeții! Câte frământări! Acum, fetiço: pe unde îți scoți cămașa? Trebuie să fii un mic geniu ca să înveți atâtea lucruri în trei săptămâni. Ceea ce e nostim e că n-am deloc chef să învăț. Aș dori ca toată viața să citesc poeme și romane. Dar vă asigur că așa ceva nu seamănă defel cu formula acidului sulfuric concentrat sau prepararea amoniacului. Mă apucă greața doar când mă gândesc. Și totuși n-am decât ce am vrut.

7 mai 1933

Am luat cartea de franceză și m-am izolat în fundul grădinii ca să învăț. Dar, în loc să învăț, îmi vine să cânt, să râd. E atât de frumos!... și nu e oare normal ca la 17 ani să râzi, să cânți, să zburzi, să nu te sinchisești de nimic? Din nefericire sunt prea lucidă ca să-mi fac de cap. Și prea necăjită.(...)

(Fragmente extrase din Jeni Acterian, *Jurnalul unei fete greu de mulțumit*, 1932–1947)

B.

Pentru că am rămas singur, m-am hotărât să încep chiar azi *Romanul adolescentului miop*. Voi lucra în fiecare după-amiază. Nu am nevoie de inspirație; trebuie să scriu, doar, viața mea, iar viața mi-o cunosc, și la roman mă gândesc de mult. Dinu știe; păstrez caiete din clasa a IV-a, când aveam pistrui ca un ovrei și învățam chimie într-un laborator instalat în firida sobei. De câte ori mi se părea că trebuie să fiu întristat, scriam în Jurnalul meu. Și acel Jurnal de acum doi ani avea un "subiect": trebuia să se vădească într-însul viața unui adolescent suferind de neînțelegerea celorlalți. Dar adevărul era altul: Jurnalul mă măgulea și îmi alina dorul meu de răzbunare; răzbunare dreaptă împotriva celor care nu mă înțelegeau, credeam eu.

Romanul îl voi scrie altfel. Eroul sunt eu, firește. Mă tem, însă, că viața mea - stinsă între copiii și cărți - nu va interesa cititorii. Pentru mine, tot ceea ce nu am avut, tot ceea ce am dorit din mansardă, în înserări calde și tulburătoare, prețuiește mai mult decât anii tovarășilor mei risipiți în jocuri, în sărbători de familie și idile. Dar cititorii?... înțeleg și eu că toată durerea unui adolescent miop nu va mișca nici un suflet dacă acest adolescent nu se va îndrăgosti și nu va suferi. De aceea, m-am și gândit la un personaj pe care la început îl numisem Olga. I-am povestit lui Dinu tot ceea ce ar trebui să aibă loc prin prezența acestei fete. Dinu m-a întrerupt și m-a rugat: dacă într-adevăr îi sunt prieten, să schimb numele eroinei în Laura.

M-am tulburat mult la început, pentru că nu știam cum să fie fata care va străbate sufletul adolescentului miop. Eu n-am cunoscut decât pe fetele cizmarului vecin, care în nici un caz nu pot trece într-un roman. Cea mai mare, Maria, era slabă și rea; își teroriza frații, fura caise verzi și țipa alergând după tramvaie. Cealaltă, Puica, era grasă și murdară. Nici una, nici alta nu puteau seduce un adolescent. Aceasta, nimeni n-o putea înțelege mai bine ca mine.

Dinu mi-a mărturisit că mă poate ajuta. A cunoscut atâtea fete, îmi spune. Dar cum aș putea scrie eu un roman cu o eroină cunoscută de Dinu? M-am hotărât să mă gândesc, în timp ce voi scrie, la vara-mea. De câteva săptămâni, de câte ori o întâlnesc, îi pun întrebări. Am vestit și pe Dinu că vara-mea se afla sub observație.

Daca vrei să scrii un roman, m-a sfătuit ea, să-l faci pe erou frumos și bun. Și să-l cheme Silviu. Când i-am spus titlul și subiectul romanului, nu i-a plăcut. Să fie doi eroi, unul frumos și altul urât, vrea ea. Iar titlul: *Dragoste de copil* sau *Flori de primăvară*, sau *La șaptesprezece ani*. În zadar mi-au fost explicațiile: "Vally dragă, acesta e un roman cerebral, cu drame interioare" etc. În zadar. Și atunci i-am ascultat mărturisirile. Mi-au folosit, căci am învățat vocabularul fetelor.

(Fragmente extrase din Mircea Eliade, *Romanul adolescentului miop*)

SUBIECTUL I

30 de puncte

Răspunde, pe foaia de concurs, la fiecare dintre cerințele următoare:

1. Notează instanțele comunicării, precizând caracteristicile acestora, raportându-te la textul **B**. **5 puncte**
2. Precizează rolul stilistic al conjunctivului din secvența: „Nu ești bun decât să stai și să te plictisești, să te replictisești, să te supraplictisești, să te superplictisești, să te paraplictisești și din nou să te plictisești. Și iată că eu – acum – nu fac decât asta: stau și-mi rumeg plictiseala.”, din textul **A**. **5 puncte**
3. Motivează semnificația câte unei figuri de stil selectate din fiecare text-suport. **5 puncte**
4. Prezintă o temă comună celor două texte-suport. **5 puncte**

5. Argumentează-ți opinia, în 60-100 de cuvinte, dacă experiențele de viață influențează sau nu procesul de creație, raportându-te la citatul din textul B: „*Pentru că am rămas singur, m-am hotărât să încep chiar azi Romanul adolescentului miop. Voi lucra în fiecare după-amiază. Nu am nevoie de inspirație; trebuie să scriu, doar, viața mea, iar viața mi-o cunosc, și la roman mă gândesc de mult.*” **5 puncte**

Notă! Niciun răspuns nu va depăși 100 de cuvinte. Pentru **conținut**, vei primi **25 de puncte**, iar pentru **redactare** vei primi **5 puncte** (utilizarea limbii literare – 1p; logica înlănțuirii ideilor – 1p; ortografia -1p; punctuația – 1p; respectarea precizării privind numărul de cuvinte – 1p.) În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsurile vor fi formulate în enunțuri.

SUBIECTUL al-II-lea

35 de puncte

Redactează, în 150-300 de cuvinte, o pagină de jurnal, din *perspectiva unui/unei adolescent/adolescente greu de mulțumit*, în care să dezvolți mesajul exprimat în enunțul: ***Literatura este un catalizator, ea ne ajută să înțelegem și să rezonăm cu complexitatea emoțiilor umane.***

Data redactării jurnalului este 31 ianuarie 2026.

Notă! Pentru **conținutul** jurnalului, vei primi **30 de puncte**, iar pentru **redactare**, vei primi **5 puncte** (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct; respectarea precizării privind numărul de cuvinte – 1 punct). Textul care nu are cel puțin 150 de cuvinte nu va primi punctajul pentru redactare. În vederea acordării punctajului pentru redactare, textul trebuie să se încadreze în limita minimă de cuvinte.

SUBIECTUL al-III-lea

35 de puncte

Redactează un eseu, de 600–900 de cuvinte, în care să formulezi o opinie despre dilemele/ezitățile unui adolescent care vrea să se exprime prin scris, pornind de la următorul citat din textul A: „*De altfel, cum să nu fiu fericită când mă aflu într-o grădină, confortabil așezată, mâzgăind această hârtie cu aceste cuvinte, în viziunea estompată a romanului pe care îmi propun să-l scriu. Grădina strălucește și miroase a primăvară. Sunt fericită fără să vreau. Și iată ironia soartei: e de ajuns un vânt rece, venit parcă din senin, ca să-mi strice brusc dispoziția.*”, valorificând și experiența personală sau culturală.

Notă!

În elaborarea eseului, vei respecta structura textului de tip argumentativ: ipoteza, constând în formularea tezei/ a punctului de vedere cu privire la temă, argumentația (cu trei argumente/raționamente logice/exemple concrete etc.) și concluzia/ sinteza.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi **30 de puncte**, iar pentru **redactare**, vei primi **5 puncte** (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct; respectarea precizării privind numărul de cuvinte – 1 punct).

Punctele pentru redactare se acordă numai dacă eseul are cel puțin 600 de cuvinte. Inserarea de citate critice necomentate, nerelevante pentru tema dată, atrage după sine neacordarea punctajului maxim.

OLIMPIADA DE LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

Etapa locală - 1 februarie 2026

Clasa a XI-a

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Lucrările în care eseu/răspunsurile sunt precedate de titlu și/sau motto vor fi notate cu zero puncte.
- Timpul de lucru: trei ore.
- Total: 100 de puncte.
- Nu se acordă puncte din oficiu.

Citește cu atenție următoarele texte și răspunde cerințelor formulate:

<p>A. Sburătorul</p> <p style="text-align: right;"><i>de Ion Heliade Rădulescu</i></p> <p>Vezi, mamă, ce mă doare! și pieptul mi se bate, Mulțimi de vinețele pe sân mi se ivesc; Un foc s-aprinde-n mine, răcori mă iau la spate, Îmi ard buzele, mamă, obrajii-mi se pălesc!</p> <p>Ah! inima-mi zvâcnește!... și zboară de la mine! Îmi cere... nu-ș' ce-mi cere! și nu știu ce i-aș da: Și cald, și rece, uite, că-mi furnică prin vine, In brațe n-am nimica și parcă am ceva;</p> <p>Că uite, mă vezi, mamă? așa se-ncrucșează, Și nici nu prinț de veste când singură mă strâng Și tremur de nesațiu, și ochii-mi văpăiază, Pornesc dintr-înșii lacrimi, și plâng, măicuță, plâng.</p> <p>Ia pune mâna, mamă, — pe frunte, ce sudoare! Obrajii... unul arde și altul mi-a răcit! Un nod coala m-apucă, ici coasta rău mă doare; În trup o piroteală de tot m-a stăpânit.</p> <p>Oar' ce să fie asta? Întreabă pe bunica: O ști vrun leac ea doară... o fi vrun zburător. Ori aide l-alde baba Comana, ori Sorica, Ori du-te la moș popa, ori mergi la vrăjitor.</p> <p>Și unul să se roage, că poate mă dezleagă; Mătușile cu bobii fac multe și desfac; Și vrăjitorul ăla și apele încheagă; Aleargă la ei, mamă, că doar mi-or da de leac.</p>	<p>B. Călin (file din poveste)</p> <p style="text-align: right;"><i>de Mihai Eminescu</i></p> <p>Astfel vine-n toată noaptea zburător la al ei pat. Se trezi din somn deodată de sărutu-i fermecat; Și atuncea când spre ușă el se-ntoarce ca să fugă, Ea-l oprește-n loc cu ochii și c-o mult smerită rugă:</p> <p>- O, rămâi, rămâi la mine, tu, cu viers duios de foc, Zburător cu plete negre, umbră fără de noroc Și nu crede că în lume, singurel și rătăcit, Nu-i găsi un suflet tânăr ce de tine-i îngredit. O, tu umbră pieritoare, cu adâncii, triștii ochi, Dulci-s ochii umbrei tale - nu le fie de diochi! El s-așează lângă dânsa și o prinde de mijloc, Ea șoptește vorbe arse de al buzelor ei foc: - O, șoptește-mi - zice dânsul - tu cu ochii plini d-eres Dulci cuvinte ne'nțelese, însă pline de-nțeleș. Al vieții vis de aur ca un fulger, ca o clipă-i, Și-l visez, când cu-a mea mână al tău braț rotund Îl pipăi, Când pui capul tu pe pieptu-mi și bătaile îi numeri, Când sărut cu-mpătimire ai tăi albi și netezi umeri Și când sorb al tău răsuflet în suflarea vieții mele Și când inima ne crește de un dor, de-o dulce jele; Când pierdută razimi fruntea de-arzătorul meu obraz, Părul tău bălai și moale de mi-l legi după</p>
--	---

<p>De cum se face ziuă și scot mânzat-afară S-o mân pe potecuță la iarbă colea-n crâng, Vezi, câtu-i ziulița, și zi acum de vară, Un dor nespum m-apucă, și plâng, măicuță, plâng.</p> <p>Brândușa paște iarbă la umbră lângă mine, La râuleț s-adapă, pe maluri pribegind; Zău, nu știi când se duce, că mă trezesc când vine, Și simt că mișcă tufa, aud crângul trosnind.</p> <p>Atunci inima-mi bate și sar ca din visare, Și parc-aștept... pe cine? și pare c-a sosit. Acest fel toată viața-mi e lungă așteptare, Și nu sosește nimeni!... Ce chin nesuferit!</p> <p>În arșița căldurii, când vântuleț adie, Când plopul a sa frunză o tremură ușor Și-n tot crângul o șoaptă s-ardică și-l învie, Eu parcă-mi aud scrisul pe sus cu vântu-n zbor;</p> <p>Și când îmi mișcă Țopul, cosița se ridică, Mă sperii, dar îmi place — prin vine un fior Îmi fulgeră și-mi zice: "Deșteaptă-te, Florică, Sunt eu, vin să te mângâi..." Dar e un vânt ușor!</p>	<p>grumaz, Ochii tăi pe jumătate de-i închizi, mi-ntinzi o gură, Fericit mă simt atuncea cu asupra de măsură. Tu!!...nu vezi...nu-ți aflu nume...Limba-n gură mi se leagă Și nu pot să-ți spun odată cât - ah! cât îmi ești de dragă! Ei șoptesc, multe și-ar spune și nu știu de-unde să-nceapă, Căci pe rând și-astupă gura când cu gura se adapă; Unu-n brațele altuia, tremurând ei se sărută, Numai ochiul e vorbareț, iară limba lor e mută, Ea-și acopere cu mâna fața roșă de sfială, Ochii-n lacrimi și-i ascunde într-un păr ca de peteală.</p>
--	---

Subiectul I

30 de puncte

Scrie răspunsul, în enunțuri, pentru fiecare dintre cerințele de mai jos:

1. Ilustrează două caracteristici ale unei funcții a limbajului, identificate în ambele texte. **5 puncte**
2. Analizează rolul propozițiilor interogative în structura textului A. **5 puncte**
3. Explică rolul utilizării tiparului descriptiv în unul din textele propuse spre analiză. **5 puncte**
4. Explică semnificația antitezelor „cald” – „rece”, „arde” – „s-a răcit” din textul A în contextul manifestării iubirii. **5 puncte**
5. Analizează, în cel mult 100 de cuvinte, sensul următorului vers din textul B: „*Ei șoptesc, multe și-ar spune și nu știu de-unde să-nceapă*”. **5 puncte**

Notă

Niciun răspuns nu va depăși 100 de cuvinte.

Pentru **conținut**, vei primi 25 de puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 5 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct; respectarea precizării privind numărul de cuvinte – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsurile vor fi formulate în enunțuri.

Subiectul al II-lea

35 de puncte

Imaginează-ți că poți corespunde cu unul dintre autorii textelor date. Redactează o scrisoare, de 150-300 de cuvinte, în care să-i prezinți emoția pe care ți-a produs-o textul său și impresia ta despre motivul Zburătorului în literatură. Vei folosi denumirea orașului și data susținerii etapei locale a olimpiadei.

Notă

Pentru **conținut**, vei primi 30 de puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 5 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct; respectarea precizării privind numărul de cuvinte – 1 punct).

Textul care nu are cel puțin 150 de cuvinte, nu va primi punctajul pentru redactare.

Subiectul al III-lea

35 de puncte

Redactează un eseu de minimum 600 de cuvinte, în care să îți exprimi opinia despre **valorificarea miturilor în literatură**, pornind de la cele două texte citate mai sus și de la experiența ta culturală (literatură, arte plastice, muzică, cinematografie, etc).

Notă

În elaborarea eseului, vei respecta structura textului de tip argumentativ: *ipoteza*, constând în formularea tezei/a punctului de vedere cu privire la temă, *argumentația* (cu trei argumente/raționamente logice/exemple concrete etc.) și *concluzia/sinteza*.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi 30 de puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 5 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct; respectarea precizărilor privind numărul de cuvinte – 1 punct).

Punctajul pentru redactare se acordă numai dacă eseul are minimum 600 de cuvinte. Inserarea de citate critice necomentate sau nerelevante pentru tema dată atrage după sine neacordarea punctajului maxim.

OLIMPIADA NAȚIONALĂ DE LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

Etapa locală - 1 februarie 2026

Clasa a XII –a

- **Toate subiectele sunt obligatorii**
- **Lucrările în care esul/răspunsurile sunt precedate de titlu și /sau motto vor fi notate cu zero puncte**
- **Timpul de lucru: trei ore**
- **Total: 100 de puncte**

Citește cu atenție textele de mai jos.

A. Tu ești asemeni celui care
Te-a frământat, te-a căutat și născocit
Și semn izbit în tine-a-ncremenit
De sabie biruitoare.

Aceluia ce-atinge neatins noroiul
Și poate duce drum și peste cer
Printre aramă, cremene și fier:
Giganticul, molatecul, vioiul.

El năzuiește –n lespede schimbare
Singurătăți, de sus, de stalactit
Din veac cu toate fiind nepotrivit
Și aripile strânse fiindu-i călătoare.

Tu știi tăcea când este de tăcere
și-n toată ora-nalți câte un turn
Arhanghelului mare taciturn,
Neliniștit de greaua lui putere.

Știi suferi, iubi și mângâia
Îndepărtat de oameni și de tine,
Dar bucurii, tângire și suspine
Nu aburesc oțelul și sticlirea ta.

Tudor Arghezi, **Suiș**

B.
Unde și când m-am ivit în lumină nu știu,
din umbră mă ispitesc singur să cred
că lumea e o cântare

Trăin zâmbind, vrăjit suind
În mijlocul ei mă împlinesc cu mirare.
Câteodată spun vorbe cari nu mă cuprind,
câteodată iubesc lucruri care nu-mi răspund.
De vânturi și isprăvi visate îmi sunt ochii plini.
De umblat umblu ca fiecare:
Când vinovat pe coperișele iadului,
Când fără păcat pe muntele cu crini.

Închis în cercul aceleiași vetre
fac schimb de taine cu strămoșii,
norodul spălat de ape sub pietre.
în mine cum se tot revarsă
poveștile sângelui uitat de mult.
Binecuvânt pâinea și luna.
Ziua trăiesc împrăștiat cu furtuna.

Cu cuvinte stinse în gură
am cântat și cânt marea trecere,
somnia lumii, îngerii de ceară.
De pe- un umăr pe altul
Îmi trec steaua ca o povară.

Lucian Blaga, **Biografie**

Subiectul I

30 de puncte

Scrie răspunsul, în enunțuri, pentru fiecare dintre cerințele de mai jos:

1. Ilustrează două mijloace diferite prin care se manifestă o funcție a limbajului identificată în textul **A** **5 puncte**
2. Evidențiază o particularitate a lirismului din textul **A**. **5 puncte**
3. Comentează relația de opoziție dintre sintagmele „coperișele iadului și muntele cu crini” prin raportare la mesajul poetic din textul **B**. **5 puncte**
4. Prezintă valoarea expresivă a verbelor la timpul prezent utilizate în textul **B**. **5 puncte**
5. Explică semnificația secvenței: *El năzuiește-n lespede schimbare/ Singurătăți de sus, de stalactit,/ Din veac cu toate fiind nepotrivit/Și aripile strânse fiindu-i călătoare.* **5 puncte**

Notă

Niciun răspuns nu va depăși 100 de cuvinte.

Pentru **conținut**, vei primi 25 de puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 5 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct; respectarea precizării privind numărul de cuvinte – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsurile vor fi formulate în enunțuri.

Subiectul al II-lea

35 de puncte

Redactează un text, de 150 – 300 de cuvinte, care urmează să fie postat pe blogul tău, în care să pledezi pentru importanța lecturii poeziei în diversificarea orizontului cultural.

Notă

Pentru **conținut**, vei primi 30 de puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 5 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct; respectarea precizării privind numărul de cuvinte – 1 punct).

Textul care nu are cel puțin 150 de cuvinte, nu va primi punctajul pentru redactare.

Subiectul al III-lea

35 de puncte

Scrie un eseu de minimum 600 de cuvinte despre poezie ca formă de existență și autocunoaștere, pornind de la cele două texte citate și valorificând experiența ta culturală (literatură, arte plastice, muzică, cinematografie, filozofie, etc.)

Notă!

În elaborarea eseului, vei respecta structura textului de tip argumentativ: ipoteza, constând în formularea tezei/ a punctului de vedere cu privire la temă, argumentația (cu trei argumente/raționamente logice/exemple concrete etc.) și concluzia/ sinteza.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi **30 de puncte**, iar pentru **redactare**, vei primi **5 puncte** (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct; respectarea precizării privind numărul de cuvinte – 1 punct).

Punctele pentru redactare se acordă numai dacă eseul are cel puțin 600 de cuvinte. Inserarea de citate critice necomentate, nerelevante pentru tema dată, atrage după sine neacordarea punctajului maxim.